

Tungumálastefna fjölskyldunnar

Polityka językowa w rodzinie

Rafræn fræðsla fyrir foreldra á fjölbreyttum tungumálum

Wykłady dla RODZICÓW na temat polityki językowej w rodzinie, w różnych językach.

LÁTUM DRAUMANA RÆTAST

Málstefna - Polityka językowa

- Hvaða tungumál? Tungumálaval.
Jakie języki? Wybór/preferencje języka.
- **Viðhorf** gagnvart okkar tungumáli? Gagnvart öðrum tungumálum?
Stosunek (postawa) językowy do naszego ojczystego języka?
Stosunek (postawa) do innych języków?
- **Notkun tungumála** í samskiptum við barnið og í umhverfi þess?
W jaki sposób języki są używane w komunikacji z dzieckiem i jego otoczeniem?
- Efni til að efla og viðhalda tungumál: bækur, námsefni, fjöl- og samfélagsmiðlar, ferðir, o.fl.
Zasoby/Środki używane do utrzymania języka: książki, materiały edukacyjne, wycieczki, media i media społecznościowe itp.

- ★ Málstefna Evrópu
European Language Policy
- ★ Íslenska til alls: málstefna Íslands
The Icelandic Language Policy
- ★ Málstefna Reykjavíkurborgar
Language Policy in Reykjavík City

Staðhæfingar eða ranghugmyndir um tvítyngi hjá börnum?

Fakty czy mity na temat dwujęzyczności u dzieci?

1

Tvítyngd börn hafa seinkaðan málþroska.

Dzieci dwujęzyczne mają opóźnienie językowe.

2

Tvítyngd börn eiga ekki að blanda saman tungumálin.

Osoby dwujęzyczne nie powinny mieszać swoich języków.

3

Tvítyngd börn hafa fullkomlegt og jafnt val á báðum tungumálum.

Osoby dwujęzyczne w obu językach są jednakowo wzorowe (i w pełni płynne języki.)

4

Tvítyngi er skaðlegt fyrir námsárangur barnsins.

Dwujęzyczność szkodzi sukcesom szkolnym.

5

Eftir barnsaldri er ekki lengur hægt að vera íafnvígur á bæði tungumálin.

Po okresie dzieciństwa nie jest już możliwe bycie dwujęzycznym.

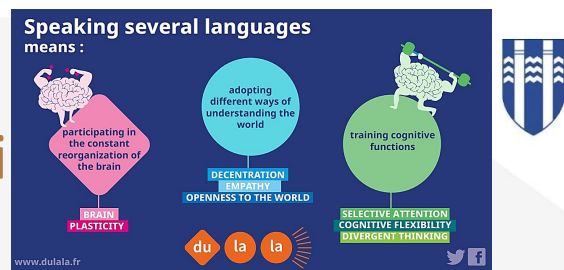

www.youtube.com/watch?v=FHA0SRimMeo

Ávinningar tví- og fjöltyngis

Korzyści z dwujęzyczności i wielojęzyczności

- Er ekki sjaldgæft – meira en helmingur heimsins íbúa er tví- eða fjöltyngd
- Hefur ekki neikvætt áhrif á greind barna og félagslegan þroska þeirra
- Sterkara málvitund (metalinguistic awareness)
- Færri möguleiki á taugahrörnunarsjúkdóma (neurodegenerative diseases) t.d. Alzheimer's
- Mun fleiri tækifæri til samskipta á mismunandi tungumálum
- Dýpri og víðari skilning á menningarheima
- Fleiri náms- og starfstækifæri

- nie jest rzadkością – ponad połowa światowej populacji jest dwujęzyczna lub wielojęzyczna
- nie wpływa negatywnie na rozwój poznawczy i społeczny dzieci
- mają tendencję do silniejszej świadomości metajęzykowej - Rozwijanie świadomości metajęzykowej - wspomaganie nauki czytania
- mniejsza możliwość rozwoju chorób neurodegeneracyjnych, takich jak choroba Alzheimer'a
- Więcej możliwości w komunikacji z szerszą grupą ludzi
- Głębsze i szersze zrozumienie kultur
- Więcej możliwości w edukacji i karierze

Áskoranir við tví- og fjöltyngi

Wyzwania związane z dwujęzycznością i wielojęzycznością

□ Hægara málþroski í byrjuninni

- tímabundið
- Þau ná aldurstengdri færni og eintyngd börn í hverju tungumáli fyrir sig – ríkulegt málumhverfi!

□ Málblöndun í byrjun máltökuskeiðar

- eðlileg fyrir fjöltyngd börn á meðan þau eru að byggja upp málkerfi
- Þetta er ekki merki um rugl heldur er þetta hluti af ferlinu

□ Minni orðaforði á hverju tungumáli fyrir sig

- **EN almennt innan eðlilegra marka**
- fer eftir málsnið (orðaforði innan heimilis, skólans, o.fl.)
- fjöltyngdir einstaklingar geta náð skólaorðaforða eintyngdra jafnaldra

□ Hægara við að kalla fram orð og nefna myndir

- **aðeins millisekundur**
- því að orðin frá tungumálunum eru að keppast
- fleiri tilfinningar um að vera „með á tungubroddinum“

□ Neikvætt viðhorf – Málótti - Málfátækt

- barns, foreldra, skóla, vina, samfélags
- þ.a.l. óhagstæðari málumhverfi fyrir barnið í einu eða öllum tungumálum

□ Na początku jest wolniejszy rozwój języka

- tylko tymczasowe
- osiagają odpowiednie dla wieku umiejętności tak jak ich jednojęzyczni rówieśnicy w swoich językach- z bogatym środowiskiem językowym

□ Mieszanie języków jest na początku gdy przyswajania się inny język

- normalne dla dzieci wielojęzycznych w trakcie budowania swojego systemu językowego
- nie jest oznaką opóźnienia lub lenistwa, ale częścią procesu

□ Mniejsze słownictwo w każdym języku

- **ALE powinien ogólnie znajdować się w średnim zakresie**
- często specyficzny dla dziedziny (nieformalny język w domu, język akademicki w szkole itp.)

□ Wolniejsze wyszukiwanie słów i nadawanie nazw obrazom

- **tylko milisekundy**
- ponieważ konkurują słowa z różnych języków
- więcej doświadczeń z „Łamańce językowe“

Negatywne nastawienie – Lęk językowy – Słabe środowisko językowe

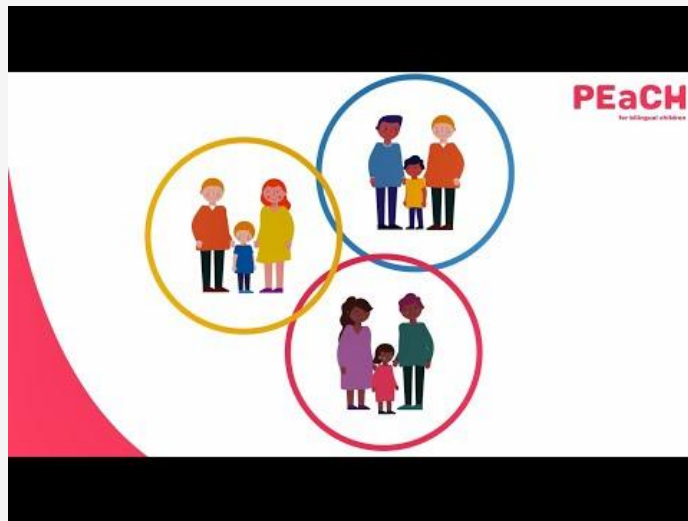

Ég er hrædd við að tala íslensku

Tungumálastefna fjölskyldunnar

Polityka dotycząca języka rodzinnego

- Tungumálakunnátta foreldra
- Viðhorf gagnvart tungumálunum
- Hvernig eru tungumálin valin, skipulögð og notuð í fjölskyldunni. Hvaða aðferðir eru notaðar?
- Języki, które znają rodzice
- **Postawy wobec języków**
- Jaki język/i są wybierane, praktykowane i zarządzane w rodzinie. Jaka jest rodzinna strategia językowa?

<https://www.youtube.com/watch?v=PeO3XxHojJM>

Z napisami w różnych językach

Markmið án áætlunar er bara ósk - Antoine de St. Exupéry

Cel bez planu to tylko Życzenie

Jakie są Twoje cele językowe?

- ★ Jakich języków potrzebuje dziecko?
- ★ Jakie poziomy płynności?
- ★ Czy cele są realistyczne?

Przeanalizuj sytuację:

Kto mówi jakim językiem i kiedy?

- ★ Ile czasu dziecko ma kontakt z każdym językiem?
- ★ Jak wspierasz język przedszkolny/społeczny u dziecka w domu?

Wybierz strategię i rodzinną politykę językową, która pasuje do Twojej rodziny.

Wiele sposobów na zrobienie tego dobrze.

Strategie mogą się również zmieniać w czasie w zależności od sytuacji rodzinnej.

Hvaða tungumál eigum við að nota við börnin okkar?

W jakich językach rozmawiać z naszymi dziećmi?

Kiedy wielojęzyczni rodzice zmagają się z podjęciem decyzji, w jakim języku rozmawiać ze swoimi noworodkami, mogą zadać sobie pytanie:

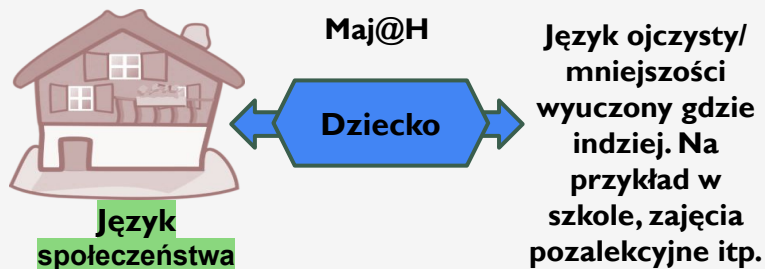
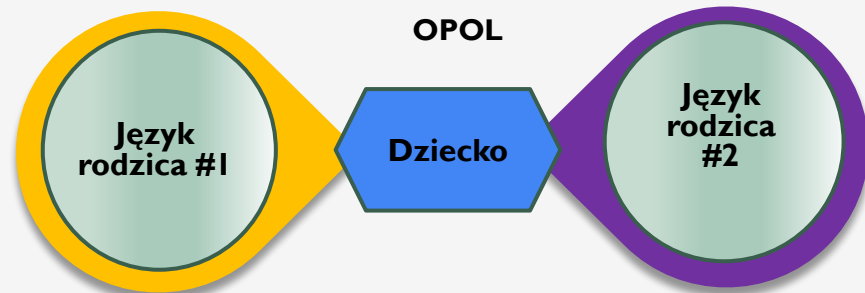
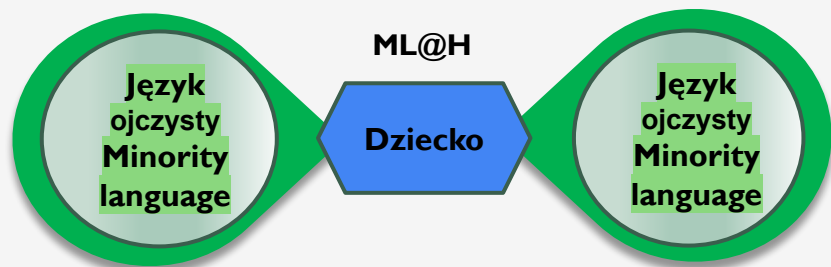
- ★ Czy mogę robić subtelne żarty w języku x?
- ★ Czy mogę wyrazić, jak się czuję w języku?
- ★ Czy mogę wyrazić w języku x, jak się czuje moje dziecko?
- ★ Czy potrafię śpiewać kołysanki, piosenki dla dzieci i czy znam rymowanki w języku x?
- ★ Czy mogę opowiadać o rodzinnych anegdotach w języku x?
- ★ Czy mogę komplementować i pocieszać w języku x?

Pamiętaj, że przy wyborze języka celem jest maksymalizacja kontaktu z każdym z języków, których chcemy, aby dzieci się uczyły.

Helstu tungumálaaðferðir innan fjölskyldu

Przykłady strategii dotyczące języka rodzinnego

Mixed methods

Each parent uses
2 or more
languages with
the child

based on time
and place

etc.

based on circumstances

Można to zrobić na wiele sposobów ale pamiętaj, cel bez planu to tylko życzenie.

Að stilla tungumálaaðferð innan fjölskyldu

Dostosowywanie strategii dotyczących języka rodzinnego

Ilekroć w rodzinie zachodzą zmiany może istnieć:

- mniej czasu poświęcać dziecku
- mniejsza widoczność w języku docelowym – brak postępów w nauce
- zmiana w używaniu języka przez dziecko

Możliwe przyczyny:

- rozpoczęcie żłobka/przedszkola
- choroba dziecka lub członka rodziny
- rodzic, który podróżuje lub pracuje przez wiele godzin
- separacja rodziców
- przeprowadzka do innego kraju
- przybycie rodzeństwa itp.

<https://bilingualfamily.eu>

Tví- og fjöltyngd systkini

Dwujęzyczne lub wielojęzyczne rodzeństwo

- Parents have **less one-on-one time** with each child
- Rodzice mają mniej czasu jeden na jeden z każdym dzieckiem
- The older sibling might prefer **the daycare/preschool language**
- **Starsze rodzeństwo może preferować język z przedszkola**
- Children's **ages** and **personalities** play a role
- Ważną rolę odgrywa wiek i osobowość dzieci
- Siblings can **influence** each other's language choice/preference
- Rodzeństwo może wpływać na wybór/preferencje językowe

“Children make their choice independent of the strategy the parents use.”

„Dzieci dokonują wyboru niezależnie od strategii stosowanej przez rodziców”.

- Suzanne Barron-Hauwaert (2011:160)

<https://bilingualfamily.eu>

Nánar upplýsingar um tungumálastefnu fjölskyldna

Więcej informacji o zasadach dotyczących języka rodzinnego

- ★ PEaCH guide “How to raise a bilingual child”
<http://bilingualfamily.eu/resources-for-parents/>
- ★ Online articles by Rita Rosenback
<https://multilingualparenting.com/>
- ★ Online articles by Dr. Ute Limacher-Riebold
<https://utesinternationalounge.com/>
- ★ Scientific publications
 - by [Prof. Annick De Houwer](#)
 - by [Professor Elizabeth Lanza](#)
 - by [Dr. Suzanne Barron-Huawert](#)

<https://bilingualfamily.eu>

Málheimur barnsins

Hversu mikill tími og gæði tungumálanna er í umhverfi barnsins til að geta lært tungumálin vel?

Íslenska á að vera velkomin heima fyrir líka.

Języki w otoczeniu dziecka

Ile czasu i jakości/poziomu wszystkich języków potrzebuje dziecko w otoczeniu, aby dobrze nauczyć się poszczególnych języków? **The Icelandic language should also be welcome at home.**

u.þ.b. **50% vökustunda og gæða málörvun í íslensku** til

að ná aldurstengdum námsviðmiðum

(Dr. Elín Þóll Þórðardóttir, próffessor í tvítýngi og talmeinafræði)

að lágmarki 25–30% aðgang í fleiri tungumálum hvert fyrir sig.
(Dr. Grosjean & Dr. Byers-Heinlein, 2018)

Dzień dziecka powinien być podzielony na **50% ze względu na języki które są w otoczeniu i środowisku dziecka**

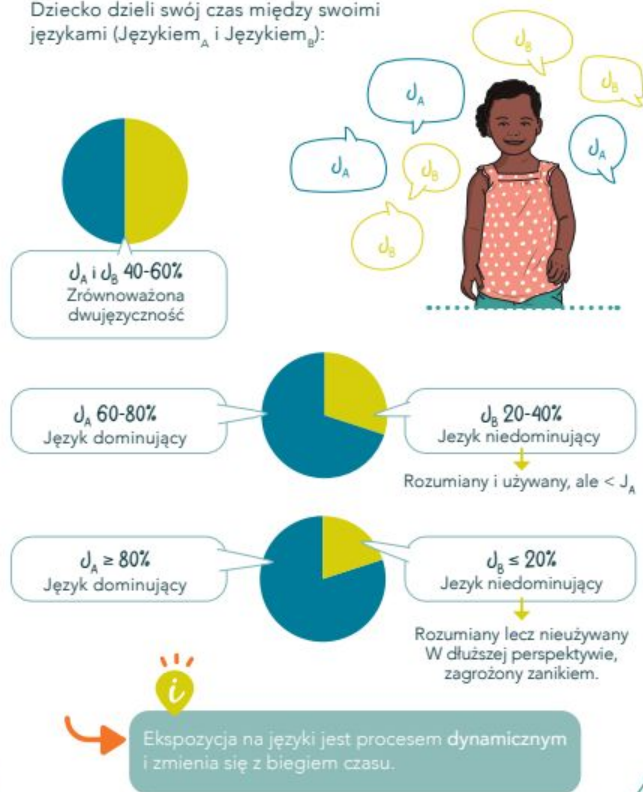
(Dr. Elín Þóll Þórðardóttir)

minimalnie dziecko potrzebuje być w otoczeniu od 25 do 30% z każdym z języków codzień aby ich niezapomnieć.

(Dr. Grosjean & Dr. Byers-Heinlein, 2018)

DWUJĘZYCZNE DZIECKO I JEGO JĘZYKI

Dziecko dzieli swój czas między swoimi językami (Językiem_A i Językiem_B):

Málproski og læsispróun tvítyngdra barna yfir tímann

Rozwój języka i umiejętności czytania oraz pisania u dzieci dwujęzycznych na przestrzeni czasu

- Tví- og fjöltyngi: Hæfni til að nota mörg tungumál í mismiklum mæli (Evrópuráð).
- Dwujęzyczność i wielojęzyczność: umiejętność posługiwania się wieloma językami w różnym stopniu

Niektóre rodzaje dwujęzyczności: Nokkrar tegundir af tvítyngi:

Málskipti
Zapomnienie języków

- Barnið hættir að tala eitt tungumál og skiptir yfir í nýtt tungumál

Dziecko przestaje mówić w języku ojczystym rodziców/rodzinnym i zostaje zastąpione innym językiem

Aðgerðalaust tvítyngi
Pasywna wielojęzyczność

- Barnið er sterkara í einu tungumáli, yfirleitt samfélags- og skólatungumál. Barnið skilur hitt tungumálið en getur ekki tjáð sig.

Język społeczności i szkoły jest językiem silniejszym, natomiast język rodziców /rodziny jest rozumiany, ale nie mówiony.

Virkt tvítyngi
Aktywna wielojęzyczność

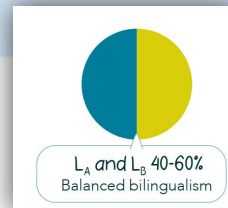
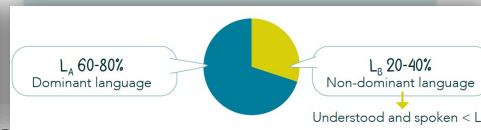
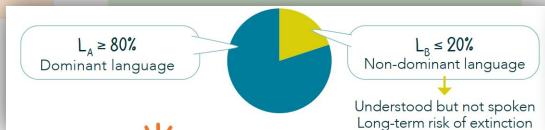
- Barnið er sterkara í einu tungumáli, yfirleitt samfélags- og skólamálið. Barnið skilur og talar hitt tungumálið.

Język społeczności i szkoły jest silniejszy ale dziecko nadal mówi i rozumie język rodziców/rodzinnym.

Algert tvítyngi
Zrównoważona kompetencja dwujęzyczna

- Jafnvægi á tveimur tungumálum (skilningur, frásögn, lestur og ritun, menningarmál)

Równe biegłości we wszystkich językach (rozumienie, interakcja, umiejętność czytania i pisanie, wiedza kulturowa)

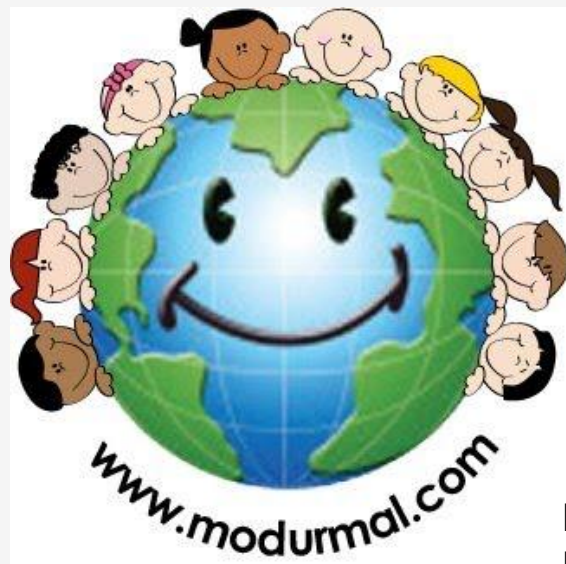

Móðurmál Samtök um tvítyngi

Stowarzyszenie Móðurmál ds. Dwujęzyczności

www.modurmal.com/

www.facebook.com/Modurmal

Arabic Assalam مرحبا بكم في قسم مدرسة المثلث الثقافي للغة الأمازيغية من (المدرسة) بوجي الصمدية	Arabic Sure I Can أهلا بكم في قسم اللغة العربية في مدرسة الأمازيغية من (المدرسة) بوجي الصمدية	Bulgarian Welcome to the Bulgarian group. For further information, please click here	Czech Vítejte do České školy na Islandu. Pro další informace prosím klikněte zde	Filipino Mabuhay! Malapayang pagdating sa grupo ng mga wikang kinasilagan ng Pilipinas. Para sa karagatang impormasyon, pindutin ito
Hungarian Welcome to the Hungarian mother tongue group. For more information, please click here	Japanese 母国語会日本語グループのページへようこそ！詳しくはこちらをクリックしてください。	Korean 언론학교에 오신 것을 환영합니다. 자세한 정보는 여기에서 알아보세요	Latvian Welcome to the Latvian mother tongue group. For more information, please click here	Lithuanian Sveiki, kviečiame prisijungti prie Islandijos lietuviškos mokyklos "Trys spalvos". Daugiau informacijos rasite čia
Nepalese Welcome to the Nepalese mother tongue group. For more information, please click here	Polish Witamy na polskiej stronie języków ojczystych. Więcej informacji można znaleźć tutaj	Romanian Bine ați venit în grupul Măduimăi românească. Pentru mai multe informații, apăsați aici	Russian Добро пожаловать в группу по изучению русского языка. Для большей информации, пожалуйста нажмите сюда	Russian MIR Welcome to the Russian mother tongue group MIR. For more information, please click here
Serbian Добродошли у групу српског језика. За више информација притисните овде	Slovak Vitajte v slovenskej škole. Viac informácií nájdete tu	Spanish Bienvenido al grupo español de Măduimăi. Para más información, haz clic aquí	Thai Welcome to the Thai mother tongue group. For more information, please click here	Ukrainian Ласкаво просимо в групу з вивчення української мови. Для більшості інформації, будь ласка натисніть сюди

Library and language classes in different mother tongues for bilingual children

Móðurmál Library <https://www.facebook.com/bokasafnmodurmals/>

10 practical advice for parents in different languages

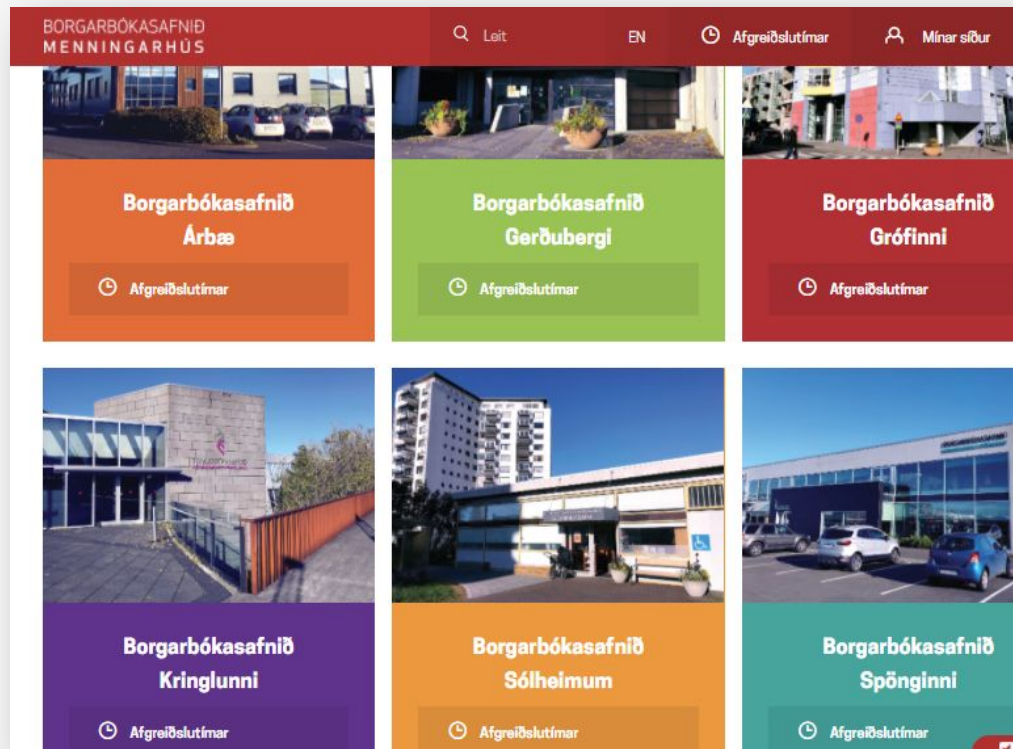

Borgarbókasöfn

Miejskie Biblioteki

<https://www.borgarbokasafn.is/>

- Borgarbókasöfn bjóða upp á margskonar þjónustu og viðburði. Fjölskyldur geta átt gæðastund í umhverfi sem skapar jákvætt viðhorf til íslenskrar menningar. **Ókeypis fyrir börn.**
- Biblioteki Miejskie oferują różne usługi. Rodziny mogą spędzać czas w otoczeniu, które sprzyja pozytywnemu spojrzeniu na kulturę Islandii. **Bezpłatnie wypożyczenia książki dla dzieci.**

Hljóðbækur

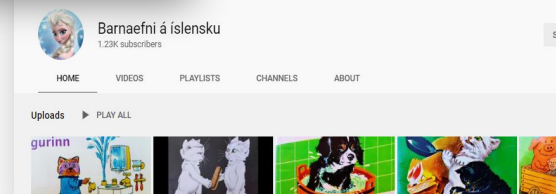
Audiobooki i słuchowiska online

Barnaefni á íslensku til að hlusta á. Efni fyrir leikskólabörn og nemendur á yngsta stigi grunnskólans.

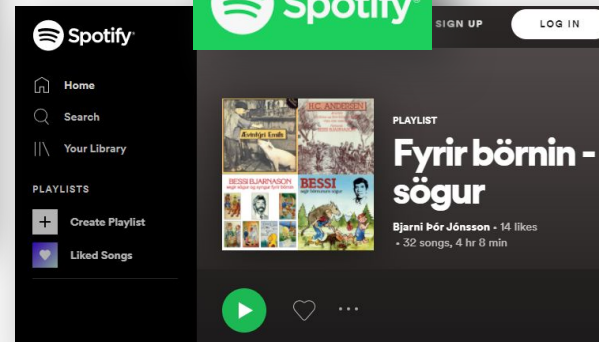
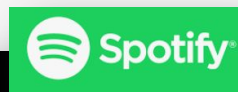
Książki dla dzieci czytane na głos, czyli audiobooki. Materiały do czytania dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz dla uczniów młodszych klas szkoły podstawowej.

<https://www.storytel.com/is/is/tags/2512-Boern-og-fjoelskylda>

<https://www.youtube.com/channel/UCWtM2349RzhD6jxS5E6B4xg>

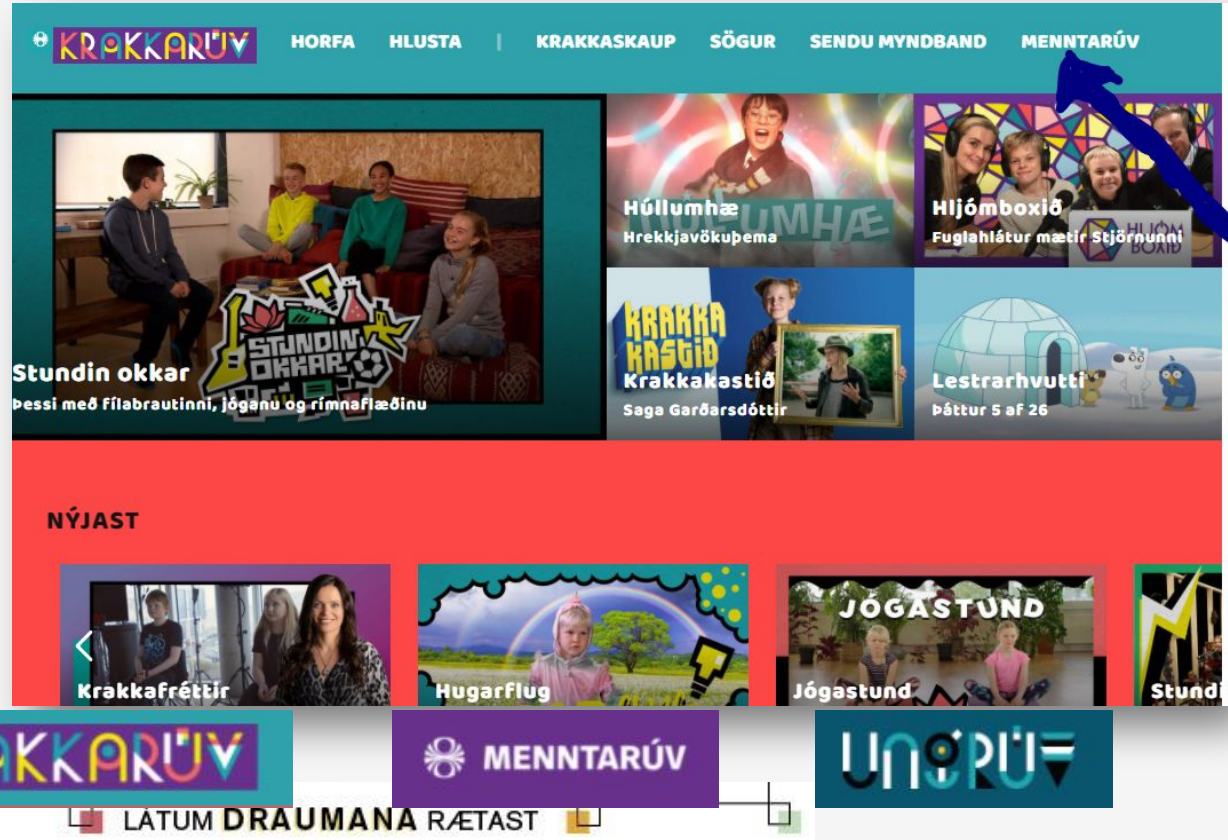

<https://open.spotify.com/playlist/0GJrCpTVwnEsZrB5LYEEtk>

<https://www.ruv.is/krakkaruv/>

- Íslenskt sjónvarpsefni og efni tengt menntun fyrir krakka og unglinga

Oferta telewizyjna dla dzieci i młodzieży oferuje szeroki wachlarz programów edukacyjnych

Rannsókn um fjöltyngd börn í íslenskum leik- og grunnskólum

Badania z dziećmi dwujęzycznych w szkołach podstawowych

Fjöltyngd börn

Myndband með íslenskum texta

Dr. Sigríður Ólafsdóttir

Dr. Sigríður Ólafsdóttir, lecturer at the University of Iceland

<https://menntavisingastofnun.hi.is/is/rannsokna-og-fraedslustofa-um-throska-laesi-og-lidan-barna-og-ungmenna>

Napisy w różnych językach dopasowane do filmu.

- **íslenska / Icelandic**
https://www.youtube.com/watch?v=2xFltc49TU&feature=emb_imp_woyt
- **enska / English**
<https://www.youtube.com/watch?v=Hufwvrf2bYk>
- **pólska / Polish**
<https://www.youtube.com/watch?v=QDqrTXIsNGc>
- **portúgalska / Portuguese**
<https://www.youtube.com/watch?v=iapFuFN5DcY>
- **filippseyska / Filipino**
<https://www.youtube.com/watch?v=Q0C9WjthEWY>
- **rúmenska / Romanian**
https://www.youtube.com/watch?v=a_2j033imFg
- **arabíska / Arabic**
<https://www.youtube.com/watch?v=9g7oj942luA>

Please don't hesitate to contact us if you have more questions and comments about the presentation.

Nie wahaj się z nami skontaktować, jeśli masz więcej pytań i komentarzy na temat polityki językowej w rodzinie:

mml@reykjavik.is

Miðja máls og læsis web page

www.mml.reykjavik.is

Did you know?

[New in Iceland](http://newinice.land) – Counselling Centre for Immigrants

Immigrants can get assistance to feel safe, to be well-informed and supported while living in Iceland. You can talk to us in English, Polish, Spanish, Portuguese, Arabic, Lithuanian, Russian and Icelandic. We provide telephone interpretation services free of charge. <https://newinice.land>